

Zákon o európskom zoskupení hospodárskych záujmov (zavedenie novej formy právnickej osoby)

Poslanci 11. marca 2003 schválili návrh zákona o európskom zoskupení hospodárskych záujmov, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o dani z príjmov (ďalej len „zákon o EZHZ“). Jeho prijatie vychádzalo z požiadavky na harmonizáciu nášho právneho poriadku s právom Európskej únie. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že EZHZ ako osobitná „európska“ právna forma je regulovaná v prvom rade priamo nariadením a každá ďalšia právna regulácia (primerané uplatnenie ustanovení o obchodných spoločnostiach) je len doplnujúca, tzn., že priamo z právnej sily nariadenia vyplýva, že niektoré ustanovenia Obchodného zákonníka, aj napriek všeobecnému odkazu, sa na EZHZ neuplatnia, pretože nie sú zlučiteľné s režimom nariadenia.

Základnými pojmovými znakmi EZHZ podľa nariadenia a návrhu zákona o EZHZ je, že nariadenie definuje EZHZ ako subjekt práva založený za účelom spolupráce dvoch alebo viacerých podnikov (členovia EZHZ), ktoré sa nachádzajú na území najmenej dvoch rozličných členských štátov Európskej únie, pričom táto spolupráca má za cieľ uľahčiť alebo zvýšiť úroveň rozvoja hospodárskych aktivít členov EZHZ. Zámerom európskeho zákonodarcu bolo podnikateľom pôsobiacim v Európskej v podobe EZHZ ponúknuť nástroj spolupráce, ktorý by bol formalizovanejší ako bežné zmluvy o joint ventures, na druhej strane však aj flexibilnejší a mobilnejší ako obchodná spoločnosť založená podľa „národného“ práva niektorého členského štátu. Cieľom bolo poskytnúť podnikateľom možnosť združiť sa za účelom výkonu určitej doplnkovej, pomocnej činnosti k ich „hlavnej“ - teda podnikateľskej činnosti (napr. vedecký rozvoj, vytvorenie a realizácia určitého spoločného projektu, koordinácia obchodných aktivít, spoločný prieskum trhu).

EZHZ je vždy subjektom práva, nakoľko má odo dňa zápisu do príslušného registra v tom ktorom členskom štáte spôsobilosť byť nositeľom práv a povinností a disponuje tiež aktívnou a pasívnou procesnou spôsobilosťou. Ďalším podstatným znakom EZHZ je, že jeho členovia ručia spoločne a nerozdielne za záväzky EZHZ, čoho dôsledkom je aj to, že EZHZ nemusí povinne vytvárať základný kapitál.

V podmienkach Slovenskej republiky sa z tohto pohľadu EZHZ jednoznačne vymedzuje ako právnická osoba, ktorá vzniká a právnu subjektivitu nadobúda zápisom do obchodného registra. Ako subjekt zapisovaný do obchodného registra je EZHZ súčasne podnikateľom (podľa § 2 ods. 2 písm. a) Obchodného zákonníka), na ktorý sa primerane použijú všeobecné ustanovenia Obchodného zákonníka vzťahujúce sa na podnikateľov (s výnimkou tých, ktorých uplatnenie je v rozpore so samotným nariadením).

Účel EZHZ je vždy, aj keď nepriamo, komerčný, keďže ide o uľahčenie prebiehajúcej podnikateľskej činnosti jeho členov. Tento komerčný účel však z hľadiska svojho rozsahu a priority musí byť obmedzený v tom zmysle, že predmet podnikania môže byť len doplnkom k hlavnej činnosti členov: EZHZ síce podnikáť môže, ale nie za účelom generovania vlastného zisku, ale len zisku pre svojich členov, t. j. môže

realizovať iba činnosť súvisiacu s činnosťou svojich členov, a to len ako pomocnú činnosť pre svojich členov.

Z dôvodu zabezpečenia flexibility pri spolupráci podnikateľov (napr. v prípade tzv. joint ventures) ustanovuje totiž nariadenie pre EZHZ tzv. externý (vonkajší) manažment - konateľov, ktorí zabezpečujú obchodné vedenie EZHZ a sú jej štatutárnym orgánom (napr. články 16, 18 a 19 nariadenia). Ich postavenie sa z tohto pohľadu podobá napr. postaveniu konateľov spoločnosti s ručením obmedzeným.

Ďalším významným znakom, ktorým možno charakterizovať EZHZ je znak „hospodárskej viacnárrodnosti“ EZHZ. Nariadenie totiž v článku 4 ods. 2 priamo vyžaduje, aby aspoň dvaja členovia EZHZ mali „miesto, odkiaľ je podnik riadený“ („central administration“ - v prípade právnických osôb) alebo aby vykonávali svoje „hlavné aktivity“ („principal activities“ - v prípade fyzických osôb) v rozličných členských štátoch. V prípade, keď EZHZ prestane spĺňať materiálnu požiadavku „hospodárskej viacnárrodnosti“, musia jeho členovia rozhodnúť o zrušení EZHZ (článok 31 ods. 3 nariadenia).

Zákon nadobudne účinnosť dňom nadobudnutia platnosti Zmluvy o pristúpení Slovenskej republiky k Európskej únii.